

مناسک رسانه‌ای

(با رویکرد انتقادی)

نویسنده: نیک کولدری

مترجم: حمیدرضا نجفی

ناظر علمی: طیبہ براتی

سرشناسه: کولدري، نیک، ۱۹۵۸ - م. Couldry, Nick

عنوان و نام پدیدآور: مناسک رسانه‌ای (با رویکرد انتقادی)/ نویسنده نیک کولدري؛ گروه مترجمین آموزش و پژوهش معاون برنامه‌ریزی و نظارت سازمان صدا و سیما؛ ناظر علمی طیبیه براتی. مشخصات نشر: تهران: طرح آینده: صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت، مدیریت پژوهش، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۷۵ ص.

شابک: ۹۵۰۰۰ ریال: ۴-۴۴-۶۲۴۶-۶۰۱-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Media rituals : a critical approach , 2003

موضوع: رسانه‌های گروهی -- تاثیر

موضوع: رسانه‌های گروهی -- جنبه‌های اجتماعی

شناسه افزوده: براتی، طیبیه، ۱۳۴۳ -- ناظر

شناسه افزوده: صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت. مدیریت پژوهش

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ م ۹۴۴/۵۹

رده بندی دیویی: ۳۰۲/۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۶۲۷۹۲

مناسک رسانه‌ای (با رویکرد انتقادی)

آموزش و پژوهش معاونت برنامه‌ریزی و نظارت سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران

نویسنده: نیک کولدري

مترجم: حمیدرضا نجفی

ناظر علمی: طیبیه براتی

ویراستاران: مراد مهدی‌نیا، محمود روزبهانی

صفحه‌آرا: رایانه امین مصور

طراح جلد: مهدی بخشایی

ناشر: طرح آینده

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۹۵۰۰۰ ریال

آدرس: خیابان ولی‌عصر (عج) - خیابان جام جم - صدا و سیما، جمهوری اسلامی

ایران - ساختمان شیشه‌ای - مدیریت آموزش و پژوهش معاونت برنامه‌ریزی و نظارت

تلفکس: ۲۲۱۶۴۱۶۵ تلفن ۲۲۶۵۳۰۰۶

هرگونه استفاده کلی منوط به اجازه کتبی از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت سازمان صدا و

سیما، جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

پیشگفتار

۳

پیشگفتار

فصل اول

۵

مناسک رسانه‌ای؛ مسیر کوتاه و بلند

۹

مسیر کوتاه درک مناسک رسانه‌ای

۱۱

درک نظم نهادهای میانجی

۱۱

آغاز مطالعه: دورکیم

۱۲

رابطه معاصر دورکیم

۱۴

بازخوانی اندیشه‌های دورکیم

۱۵

فراتر از کارکردگرایی

۱۵

نظم نه چندان زیاد

۱۷

و نه نظم نه چندان اندک

۱۹

ردیابی مناسک رسانه‌ای در فضای اجتماعی

۱۹

فضای مناسکی رسانه‌ها

۲۱

طبقه‌بندی مناسک

۲۲

مناسک رسانه‌ای در حوزه گسترده‌ای از پژوهش‌های رسانه‌ای

۲۳

خوانش‌های منفی از تأثیرات رسانه

۲۴

خوانش‌های مثبت از تأثیرات رسانه

فصل دوم

مناسک و آستانگی

۲۷

مناسک

۲۹

مناسک و حوزه گسترده مناسک‌سازی

۳۰

الگوبرداری فعل و عمل آئینی

۳۱

چارچوب‌بندی‌ها

۳۳

مرزها

۳۵

مناسک رسانهای و نظم اجتماعی

۳۷

آستانگی

۴۰

آستانگی و تعلیق موقتی نظم اجتماعی

۴۰

آستانگی و شبه‌آستانگی

۴۲

نتیجه: در نهایت اختراع مجدد مناسک: مدرنیته

۴۳

فصل سوم

فضای آئینی، حل اسطوره مرکزی

۴۵

قدرت سمبولیک و خشونت سمبولیک

۴۷

قدرت سمبولیک

۴۸

خشونت سمبولیک

۵۰

آن‌سوی اسطوره‌های مرکزی

۵۱

اختلال در اسطوره‌سازی کلاسیک

۵۱

- ۵۳ کدهای متضاد و استراتژی‌های مراقبت
- ۵۴ ساختارشکنی اسطوره‌ای یا تحلیل ایدئولوژیکی
- ۵۷ دسته‌بندی مناسب رسانه‌ای
- ۵۹ کنش‌ها و ساختارهای مناسبی
- ۵۹ نهادینه‌سازی طبقه‌بندی
- ۶۱ جایگاه مناسب رسانه‌ای کجاست؟
- ۶۳ برخی از مباحث متضاد ممکن

فصل چهارم

- ۶۵ بازاندیشی رویدادهای رسانه‌ای
- ۶۸ توسعه رسانه‌ای رویدادها و مناسب عمومی
- ۶۸ پیشینه و سوابق جایگزین رویدادهای رسانه‌ای
- ۷۱ رویدادهای رسانه‌ای یا مناسب رسانه‌ای؟
- ۷۳ تعریف رویدادهای رسانه‌ای
- ۷۳ خوانش نمودورکیمی دایان و کاتز
- ۷۶ مشکلات مربوط به خوانش نمودورکیمی
- ۷۹ نگرشی نوین به رویدادهای رسانه‌ای
- ۷۹ ایجاد اقتدار رسانه‌ای
- ۸۲ رویدادهای رسانه‌ای و آستانگی
- ۸۵ رویدادهای رسانه‌ای و واقعیت تعارض سمبولیک
- ۸۶ نتیجه

فصل پنجم

- ۸۷ سفرهای مقدس و مرزهای روزمره رسانه‌ای
- ۹۱ تمرکز بر روی سفرهای رسانه‌ای
- ۹۱ خوانش‌های دورکیمی
- ۹۳ حذف پست مدرن؟
- ۹۴ سفرهای زیارتی رسانه‌ای و فضای مناسکی رسانه
- ۹۵ مرزهای روزانه رسانه‌ای
- ۹۵ سازمان فضای رسانه‌ای
- ۹۷ مرزهای مناسکی گردآورد دنیای رسانه‌ای
- ۹۹ سفرهای رسانه‌ای و افعال مناسکی
- ۹۹ آماده‌سازی
- ۱۰۰ تمامی اشکال سلطه مناسکی برابر نیستند
- ۱۰۱ سخنرانی برای دنیا
- ۱۰۳ سفرهای زیارتی رسانه‌ای در شبکه گسترده جهانی
- ۱۰۴ نتیجه: سفرهای زیارتی معکوس

فصل ششم

- ۱۰۷ واقعیت زنده و آینده مراقبت و نظارت
- ۱۰۹ «زنده بودن» به عنوان یک مقوله مناسکی
- ۱۱۴ واقعیت میانجی
- ۱۱۵ ژانر تلویزیون واقعی

۱۱۸	بعد مناسکی ژانر تلویزیون واقعی
۱۱۸	واقعیت غیرمیانجی
۱۱۹	بهره‌مندی از هر دو جهت؟
۱۲۱	دموکراتیزه‌سازی
۱۲۲	تعامل
۱۲۲	مناسک رسانه‌ای و واقعیت روزمره مراقبت و نظارت

فصل هفتم

۱۲۹	خودافشاگری از طریق رسانه، قبل و پس از اینترنت
۱۳۲	انجام کارهای عجیب در تلویزیون
۱۳۳	فرایند اجتماعی خودافشاگری
۱۳۴	استراتژی‌های افراطی
۱۳۴	حوزه‌های خودافشاگری: تحلیل مناسکی
۱۳۵	مناسک اعتراف
۱۳۹	تولید مناسک
۱۴۱	نظارت بر خود افشاگری
۱۴۳	خودافشاگری در اینترنت
۱۴۷	نتیجه

فصل هشتم

۱۴۹	آن‌سوی مناسک رسانه‌ای
۱۵۲	افق‌های متفاوت

۱۵۷

از دنیای خصوصی تا دنیای عمومی

۱۵۹

تبدیل بیگانه به آشنا

منابع

۱۶۳

منابع

www.ketab.ir

استنباط فرهنگ ما از مناسک رسانه‌ای با آنچه در اروپا و در شکل کلی آن در غرب وجود دارد، بسیار متفاوت است. تفکیک مؤلف بین مناسک مذهبی و مناسک رسانه‌ای، مؤید این ادعاست. آنچه که این کتاب از آن به عنوان مناسک رسانه‌ای یاد می‌کند، فرایندی ایدئولوژیک است؛ فرایندی که وسیله انتقال منافع قدرت‌هایی است که خارج از رسانه و بلکه بالاتر از منافع اقتصادی قرار دارند.

به اعتقاد نویسنده در مناسک رسانه‌ای ما شاهد نهادینه شدن تفاوت‌های طبقاتی در کنش‌های خاص هستیم که کارکردهایشان را ارزیابی می‌کند و اهمیتشان را طبعی می‌سازد؛ اینجاست که یک مناظره تلویزیونی یا یک برنامه گفتگو محور، مناسک رسانه‌ای محسوب می‌شود، از این رو نویسنده معتقد است مطالعه مناسک رسانه‌ای ریشه در تحلیل‌های انتقادی رسانه‌ای دارد. براساس دیدگاه نویسنده کتاب مناسک رسانه‌ای به یکی از جنبه‌های اجتماعی انسان که تحت تأثیر رسانه‌ها قرار گرفته و تأثیرپذیری بسیاری بر اعمال و اندیشه‌های او داشته است، می‌پردازد. به هر روی تعریف و دیدگاه‌های طرح شده، با نگرش ما درباره مناسک رسانه‌ای متفاوت است. در تفکر دینی، رسانه باید در خدمت استقرار دین باشد، اما باید راه و روش عملی و صحیحی برای آن برگزید. به اعتقاد ما رسانه‌های جمعی مدرن مانند تلویزیون و رادیو با توجه به کارکردهای خود می‌توانند در موضوع دین به صورت مکمل عمل کنند و موجب گسترش دین شوند.

در سال‌های اخیر صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در جهت دینی شدن گام‌هایی برداشته است که هر چند در صدد ارزیابی و تعیین حد و حدود آن نیستیم، اما آنچه مسلم است تلاش در این زمینه با ارزش است.

هدف از ترجمه این کتاب در واقع بیان متفاوت دیدگاه اسلامی با سایر دیدگاه‌ها نیست بلکه بر آن است که مخاطبان این کتاب با برداشت‌های متفاوت مناسب رسانه‌ای آشنا شوند. امید است تلاش همه کسانی که در تهیه و ترجمه این کتاب نقش داشتند، مفید و ثمربخش باشد. بر خود لازم میدانم از آقای حمیدرضا نجفی که در ترجمه این کتاب تلاش و زحمت زیادی متحمل شدند سپاسگزاری کنم، همچنین تلاش‌ها و حمایت‌های آقای دکتر خجسته معاون محترم برنامه‌ریزی و نظارت صدا و سیما برای به ثمر رسیدن ترجمه و چاپ این کتاب مشکور و محمود است.

دکتر طیبہ براتی

www.ketab.ir